

Asieladvocaten vs. minister Verdonk

‘We houden het gevoel dat ze denkt dat we raddraaiers zijn’

Roel Geeraedts, journalist

Na de harde kritiek van de minister van Vreemdelingenzaken, Rita Verdonk, slaan de asieladvocaten terug. Ze gebruikt ‘stompzinnige’ argumenten, maakt zich schuldig aan ‘stemmingmakerij’ en heeft geen idee waar ze het over heeft: ‘Het is duidelijk dat Verdonk geen juriste is’. Verdonk en leden van de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten hebben inmiddels met elkaar gesproken maar een goed gesprek werd dat niet.

In dagblad *Trouw* liet Verdonk geen misverstand bestaan over haar lage dunk van asieladvocaten. Ze zouden ten onrechte talloze procedures aanspannen en zo asielzoekers valse hoop bieden op een verblijfsvergunning. ‘De asielzoekers zijn omklemd door een ijzeren ring van advocaten en hulpverleners die inspelen op de emoties van mensen en zo een mediahype hebben ontketend (*Trouw*, 4 februari jl.)’.

Frits Koers, asieladvocaat sinds 1973, ziet het bijna als compliment: ‘Als de tegenpartij dat zegt, dan heb je je werk goed gedaan’. Er volgde een gesprek tussen de minister en de advocaten op 12 februari, ná het debat in de Tweede Kamer over de eenmalige pardonregeling voor asielzoekers. Koers bleef weg bij dat gesprek met Verdonk omdat het volgens hem geen zin zou hebben: ‘Of je gaat lopen foeteren of je gaat op niks af beleefd zitten zijn’. ‘Wij pikken dit niet!’. Met die woorden werd minister Verdonk onthaald door de asieladvocaten: ‘We zeiden niet eens welkom! Ze reageerde afhoudend en bood geen excuses aan’, aldus Michel Collet, ook lid van de Adviescommissie Vreemdelingenrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten. Achteraf concludeert hij dat het gesprek zinloos was. ‘Ik was teleurgesteld dat ze zo weinig lijkt te begrijpen van de asielprocedures. Wellicht is het omdat ze socioloog en politicus is en geen jurist. Ik heb ook gesproken met haar voorgangers Job Cohen en Hilbrand Nawijn. Dat waren wel juristen en juridisch redeneren is nou

eenmaal wat anders dan politiek redeneren. Als je na twee uur praten niet nader tot elkaar kunt komen is het zinloos. Ik had die tijd net zo goed aan een asielzaak kunnen besteden.’

Volgens Rob Hamerslag, de voorzitter van de commissie, heeft Verdonk haar verhaal iets afgezwakt. ‘Ze had niet door dat ze een frontale aanval inzette op de advocatuur. Verdonk zei alleen dat het wat feller overkwam dan de bedoeling was’, zegt Hamerslag. ‘Maar wij houden het gevoel dat zij denkt dat we raddraaiers zijn’.

Volgens Verdonk zouden de advocaten valse hoop wekken bij asielzoekers die al meerdere malen van een rechter te horen kregen dat ze niet voor een verblijfsvergunning in aanmerking komen. ‘Tja, we zouden zand in de machine gooien’, lacht Frits Koers. ‘Dat is dus gewoon ons werk. Onze taak is om alles te doen en te proberen dat onze cliënt hier kan blijven.’ Volgens Koers ligt het initiatief voor een beroepsprocedure bijna altijd bij de asielzoeker zelf. Bovendien kunnen de asieladvocaten alleen maar procedures starten die door de wetgever mogelijk zijn gemaakt.

‘We zouden zand in de machine gooien – dat is dus gewoon ons werk’

De huidige vreemdelingenwet werkt in de hand dat asieladvocaten soms twee of drie procedures voor één asielzoeker beginnen: ‘Stel, een asielzoeker gaat in beroep tegen een negatieve beschikking. De IND zegt dan: hij mag het beroep niet in Nederland afwachten. Om dat wél te bewerkstelligen moet ik een andere procedure beginnen. Hetzelfde geldt als er gezins- of medische aspecten zijn. Die moeten dan regulier geregeld worden. Het liefst behandel ik het in één procedure’, aldus Collet.

‘Ik ga zover dat als een asielzoeker bij mij komt en op de laatste dag van zijn termijn zit om in beroep te gaan, dan dien ik dat beroepschrift in. Maar als ik inzie dat het een kansloze zaak is dan vertel ik ook dat hij binnen een maand zelf een andere advocaat moet zoeken. Als ik niks kan doen dan

Foto: ANP

heeft het geen zin’, vertelt Hamerslag.

Verdonk redeneert dat de asieladvocaten uiteindelijk niet in het belang van hun cliënten handelen. Volgens de minister moeten de advocaten tegen hopeloze gevallen zeggen dat ze terug naar hun land moeten in plaats van een nieuwe procedure beginnen. ‘Dat zou waar zijn als het initiatief bij de advocaat zou liggen’, zegt Frits Koers. ‘Maar een advocaat heeft ook geen zin in een hopeloze zaak: je wilt zaken *winnen*. De minister zou de eindeloze discussies mee moeten maken die we met asielzoekers voeren. Zo makkelijk is het niet om te zeggen dat hun zaak kansloos is. En als er dan toch verder geprocedeerd wordt dan wil de cliënt dat. Die is er niet zomaar vanaf te brengen. Het is volgens mij nooit zo dat een advocaat dat initieert, hoogstens zeer sporadisch, maar dat rechtvaardigt haar opmerkingen niet.’